

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Мішкольцький університет, Угорщина
Магдебурзький університет, Німеччина
Петрошанський університет, Румунія
Познанська політехніка, Польща

МАТЕРІАЛИ

X Міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ»

25-26 жовтня 2017 р.
Харків, 2017

Пивавар І.В., к.е.н., доц., Бріль М.С., к.е.н., доц.,
ХНЕУ ім. Семена Кузнеця

Соціальний розвиток підприємства як складова економічної поведінки фірми

Об'єктивні процеси соціалізації знаходять своє відбиття в сучасних виробничих відносинах. Розглянуті в роботі типи, форми й напрямки соціалізації виявляють значення соціального розвитку, що постійно посилюється. Розвиток сучасного виробництва, його автоматизація, перетворення науки у вирішальний фактор виробництва кардинально міняють місце й роль людської праці в процесі виробництва. Працівник витісняється з технологічного процесу виробництва, все частіше замінюється машинами, через обмеженість фізичних можливостей. Проте, ці процеси не повністю виключають участь живої праці в процесі виробництва, а, навпаки, пред'являють до працівників нові вимоги. Сьогодні потрібні нові знання, більш високий рівень кваліфікації працівника.

Соціальний розвиток колективу необхідно аналізувати в трьох взаємопов'язаних аспектах: як передумову виробництва, як фактор виробництва, як результат виробництва. У сучасних умовах існує об'єктивна необхідність підвищення рівня соціального розвитку колективу, що безпосередньо пов'язане, з одного боку, з постійним розвитком продуктивних сил (техніки, технології), які вимагають розвитку працівників, а з іншого боку – з постійним удосконаленням структури і якості їх потреб [1].

Однією з основних умов соціального розвитку є покращення стану соціальної сфери підприємства, елементом якої, зокрема, вважаються відносини власності. Відносини власності є відбиттям існуючих виробничих відносин, визначають суспільну форму праці, власність на вироблений продукт, інтелектуальну власність, від їх характеру залежить ступінь розвитку всіх елементів самої соціальної сфери, від розміру власності залежить існування того чи іншого елемента соціальної сфери. Найбільш прогресивним вважається розвиток соціальної сфери на основі реалізації інтересів усього трудового колективу, що веде до підвищення якості не тільки трудового життя, але й життя в цілому. За таких умов більш повно буде забезпечуватися єдність сторін способу виробництва, де працівник одночасно виступає і як носій робочої сили (фактор виробництва) і як суб'єкт виробничих відносин (у тому числі відносин власності), що дозволить зняти багато протиріч. Рівень розвитку соціальної сфери підприємства характеризується: 1) відносинами власності; 2) потенціалом підприємства; 3) соціальною інфраструктурою; 4) соціальними відносинами колективу підприємства; 5) соціально-психологічним кліматом; 6) мотивами трудової діяльності; 7) соціальним захистом; 8) соціальною структурою колективу; 9) структурою, кількістю й якістю використання вільного часу [2].

Аналіз основних факторів соціального розвитку та їх деталізація дозволяє визначити ключеві напрямки стратегії управління соціальним розвитком колективу. Проблематика соціального розвитку та його ефективності є надважливою в сучасних умовах тому, що саме ці процеси є визначальними у зростанні рівня і якості як трудового, так і усього життя в цілому. Наукові дослідження останнього часу або не ставлять за мету визначити ефективність соціального розвитку підприємства, або віддають перевагу факторному аналізу виконання плану, що є логічним продовженням розробок попередніх років [3].

Узагальнюючи викладене, можна зробити висновок, що для підвищення ефективності прийнятих рішень у сфері реалізації заходів соціального розвитку необхідне використання методу чистої приведеної вартості з обов'язковим включенням його в структуру організаційного механізму управління соціальним розвитком.

Література: 1. Гриньова В. М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств / Social and economic problems of innovation development of enterprises: Монографія / В.М. Гриньова, О.В. Козирєва; ХНЕУ.–Х.: ІНЖЕК, 2006. – 187 с. 2. Социально-экономические проблемы информационного общества / Social and economic problems of information society: Монографія/ Под ред. Л. Г. Мельника. – Суми: Университетская книга, 2005 . – 430 с. 3. Щекин Г. Социальная теория и кадровая политика: Монографія. – К.: МАУП, 2000. – 576 с.